

עזון תורני שכוחי אֵלֵינוּ שֶׁל תְּנִידוֹ

גליון 741

בית הכנסת "עולי בבל" ע"ש הרב יוסף חיים זצ"ל רח"ו יוסף חיים אור-יהודה ת"ו

כשסיימו עם ישראל להקים את המשכן, הגיעו וסיפרו זאת למשה רבינו, ותגובתו הייתה "ויברך אותם משה". מה בירכס? אומר רש"י בשם המדרש: "יהי רצון שתשרה שכינה במעשה ידיכם". וצריך להבין: הקב"ה מצווה את עם ישראל להקים משכן, על מנת שיוכל לשכון בתוכם, ולשם כך טרחו ישראל ועמלו זמן ממושך והשקיעו ממון רב. וכי לברכתו של משה הם צריכים כדי שתהיה שכינה? הרי הקב"ה הבטיח שישכון בתוכם. מספרים על ה"בבא סאלי", רבי ישראל אבוחצירא, שהתקוטט בילדותו עם אחד מחבריו כדרכם של ילדים, וברוב כעסו הפטיר לעבר הילד השני קללה. אביו, הגאון הקדוש רבי מסעוד, שמע זאת ונחרד. קרא לבנו ישראל לחדרו ובכובד ראש אמר לו: "דע לך בני! אצלנו במשפחה יש השפעה רבה וכוח גדול לדיבור, לכן מעתה ואילך הישמר מאוד על כל מילה שאתה מוציא מפין ולעולם אל תקלל יהודי".

פנתח האה

"וַיְהִי בַחֲדָשׁ הָרִאשׁוֹן בַּשָּׁנָה הַשְּׁנִית בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ, הַיּוֹם הַמְּשֻׁכָּן" אומר המדרש: "כל שבעת ימי המילואים, היה משה מעמידו ומפרקו". ביום

השמיני, העמיד משה את המשכן ולא פירקו. "אמר רבי חייא בר יוסף: כל שבעת ימי המילואים, היה משה מפרקו ומעמידו למשכן שתי פעמים בכל יום. רבי חנינא אומר: שלוש פעמים בכל יום"

בעל ה"נתיבות שלום" זצ"ל, מבאר עניין זה על דרך המוסר: בניית המשכן, מקבילה לבניית המקדש הפרטי של כל יהודי ויהודי, אדם מחליט להתחיל לבנות את בניין אישיותו ומקדש חייו ולהתקדם ברוחניות, אולם לפתע הוא נכשל ונופל. הוא מקים את עצמו שוב, ושוב הוא נופל. הנפילות החוזרות ונשנות עלולות לייאש את האדם ולגרום לו להרים ידיים. התורה מחזקת את האדם ואומרת לו – הנה, המשכן נבנה ופורק, נבנה ופורק פעמיים שלוש בכל יום, ולקח זמן רב עד שמשה הצליח להעמידו ולייצבו באופן סופי. אל לך להתייאש מנפילות! נפלת? תקים את עצמך מחדש. אם תתמיד ולא תתייאש, בניין אישיותך יתנוסס לתפארה. ועוד היכלי יקר מגלה סוד: במדרש נאמר: שלאחר שכל מרכיבי המשכן היו מוכנים ומשה רצה בפועל להקימו יחד עם חכמי הלב, הם לא הצליחו ולא יכלו להקימו. הקרשים היו כבדים, ומלאכת ההרכבה הייתה מאוד קשה. אמר הקדוש ברוך הוא למשה – "עסוק אתה בהקמתו, והוא עומד מאליי", לכך נאמר "הוקם המִשְׁכָּן" – מאליו. זאת אומרת, אלוקים ציוה את משה לעשות את המקסימום שהוא יכול, ורק אחרי שמשה יקים את המשכן ויעשה את המקסימום מבחינתו, רק אז תבוא העזרה משמים והמשכן יעמוד מאליו בדרך נס. מסיים היכלי יקר ואומר: "ויש בזה רמז לכל המעשים אשר האדם עושה, כי קצרה יד האדם להשלימם החל וגמור, אלא האדם הוא המתחיל, וה' יגמור על ידו".

שבת שלום
שמשון אליעזר פוקס

סיים הבבא סאלי בענווה ואמר: מאז ששמעתי מפי אבי על הכוח שניתן לי - אני רק מברך יהודים. אבל לא רק לצדיקים ומיוחסים יש כוח בדיבורם, אלא לכל יהודי באשר הוא יש כוח (גם אם לא כוח השפעה רב כמו הצדיקים, אבל כוח השפעה יש). מהו כוח זה? חז"ל הקדושים מזהירים: "אל תהי ברכת הדיוט קלה בעיניך". זאת אומרת, גם אם אדם פשוט בירך אותך, אל תרגיש בלבך תרעומת כלפיו, או חלילה זלזול בברכתו. שכן ייתכן שבאותו הרגע תהיה עת רצון בשמי מרומים וברכתו לך תתקיים במלואה.

ומיהו זה שאינו רוצה להתברך?... לכן, ברכה באשר היא, חשובה למתברך. ומה בקשר למברך עצמו? גם כאן הקב"ה מתנהג עם האדם מדה כנגד מדה, והמברך את סובבו תמיד במאור פנים ובלב שמח באמת בשמחתם, מרוויח שהוא עצמו יתברך מהקב"ה באותה הצורה. גם לכוהנים, שנצטוו לברך את עם ישראל באהבה, מבטיחה התורה: "ושמו את שמי [וברכתני] על בני ישראל", כנגד זה הם זוכים להבטחה אלוקית "ואני אברכם".

זמנך הטוב
הדלקת נרות
מוצאי שבת
6:27 5:27
נא לשמור על קדושת הגליון
אין לקרוא בשעת התפילה
7:02

אָהַל הַהַלְוָה

כתב מרן בשלחן ערוך (סימן רסח), אין לדבר בשעה שאומרים "ויכולו" (בליל שבת), ולא בשעה שאומר השליח ציבור ברכה מעין שבע. (ברכת מעין שבע היא הברכה "מגן אבות בדברו מחיה מתים במאמרו" וכו', שמברך השליח ציבור אחרי ערבית של ליל שבת). וכתב בספר חסידים, מעשה בחסיד אחד שראה חסיד אחר בחלום, וראה שפניו מוריקות. שאל אותו, מדוע פניך מוריקות? אמר לו: מפני שהייתי מדבר ב"ויכולו" ובברכת מעין שבע ובקדיש. והביא הגאון ה"כפ החיים", שנשמה אחת סיפרה לרבינו יחיאל, חמיו של בעל ספר מצוות קטן, שהמלאכים זורקים אותה למעלה ומניחים אותה ליפול בעצמה, כעונש על מה שהיה מדבר בשעה שהשליח ציבור אומר ברכת מעין שבע. ואפילו שהיה מדבר רק אחרי שהיה מסיים בעצמו לומר ויכולו, בכל זאת נענש.

חשוב מאד לענות "ברוך ה' המבורך" בבית הכנסת. ומי שאינו יכול להתפלל בציבור, כגון שהוא חולה, או אשה שאינה רגילה להתפלל בבית הכנסת, יכולים להשלים (במידת מה) את חסרון עניית ברוך ה' המבורך, על ידי אמירת נוסח הברייתא: "אמר רבי עקיבא, היה אחת יש ברקיע ושמה ישראל, ועומדת באמצע הרקיע, ואומרת, ברכו את ה' המבורך, וכל גדודי מעלה עונים ואומרים, ברוך ה' המבורך לעולם ועד." ויש לומר נוסח זה בלי הזכרת שם שמים, אלא לומר "השם". ויש לומר נוסח זה לאחר התפילה, לפני אמירת "עלינו לשבח."

אהל לחידוש חידושים ופנינים לשולחן השבת

"אלה פקודי המשכן משכן העדת"

רש"י הקדוש בלשונו הזהב, מבאר: מדוע נאמר "משכן המשכן" פעמיים? אלא דבר זה הוא רמז לבית המשכן שנתמשכן בשני חורבנות על עונותיהן של ישראל!

משל למה הדבר דומה: אדם אחד נידון למאסר עולם בבית הסוהר. היה שם זקן אחד שריחם על האיש, הלך ומשכן את ביתו ותמורתו קיבל סך כסף עצום, את הכסף נתן ביד פקידי בית הסוהר כדי שהללו ישחררו את העציר ממאסרו. יצא האיש לחופשי, הודה למטיבו הרחום והלך לדרכו...

רשע שכמותך! חצוף!!! - גער בו אחד מידידיו - איך יתכן שאתה משוטט חופשי ושאנו, בעוד הזקן משכן את ביתו כדי לשחרר אותך?, האם אינך חושב שמחובתך לנסות ולהשיב לו את ביתו?! אמר המגיד מדרובנא - כן הוא גם הנמשל: כאשר עלה לפני מידת הדין גודל חובם של עם ישראל חמל עליהם הקב"ה ונתן את המקדש וכלי תפארתו ביד זרים כמשכון בעד חובותיהם של ישראל. אלא שישראל שוכחים את גלות השכינה וכבוד ה' יתברך, ואינם שמים על לב כלל להתפלל על בנין בית המקדש שיבנה במהרה בימנו... האין זו חוצפה?!

"כי ענן ה' על המשכן יומם ואש תהיה לילה בו"

פסוק זה - אמר הגאון רבי יהודה צדקה, ראש ישיבת פורת יוסף - מלמד אותנו בדרך רמז על שתי הנהגות שיש לרב תלמיד חכם לנהוג: ענן ואש.

הענן מכסה את השמים ומסתיר אותם מעיני כל. כך גם הרב צריך להיות עניו ולהסתיר את דרכיו מבני אדם. לעומת זאת - המשך רבי יהודה - האש גלויה לעין כל והיא מאירה את אפלת הלילה ומכלה ושורפת את הכל. כך גם לעיתים חובה על הרב לנהוג בתקיפות ובחוזקה כאש בוערת.

מתי יש לנהוג כך ומתי אחרת? כאשר הציבור הולך בדרך התורה והמצוות על הרב לנהוג כ"ענן", בענווה יתירה ובהסתרה, ואילו כאשר האנשים אינם הולכים בדרך התורה על הרב להוכיח אותם ולהילחם מלחמת חורמה בפורצי גדר ודרך.

דבר זה - סיים רבי יהודה - מרמז בפסוק: "כי ענן ה' על המשכן יומם ואש תהיה לילה בו", כאשר "ה' על המשכן" אזי יש לנהוג בדרך של "ענן", ואילו אם חלילה יש מצב ש"תהיה לילה בו", שכן הלילה מרמז על חושך ואפילה מן המצוות, אזי יש לנהוג בדרך של "אש"! (וקראת לשבת עונג)

אהל לחידוש

1. מה הקשר בין פיוט 'בר יוחאי' לפרשה????
2. איזה דבר כשאומר אותו אין אותו וכשלא אומר יש אותו?
3. מה הקשר מעלין בקודש להבדלה??

פיתרונות ויקהל:

1. תרומה
2. יעבירו קול במחנה
3. אהל מועד

בין הפותרים נכונה תתקיים הגרלה על פרסים, תשובות יתקבלו במייל: 8444774@Gmail.com

אהל המעשה

"אז אמר שלמה ה' אמר לשכן בערפל בנה בניתי בית זבול לך מכון לשבתך עולמים" (מתוך ההפטרה)

עם סיום בניית בית המקדש והבאת הארון אל תוך הקדש פנימה, ראה שלמה שהקב"ה הוריד את שכינתו, וענן כבוד ה' מלא את הבית, או אז פתח ואמר: "בנה בניתי בית זבול לך מכון לשבתך עולמים". על מנת להבין כיצד דוקא ערפל זה הביא את שלמה המלך להבנה כי הקב"ה בחר בבית זה כדי לשבת בו לעולמים, נוכל להיעזר במעשה הבא: אחד מגדולי הדור הגיע לביקור בעיירה מסוימת, ובדעה אחת החליט כל הקהל, שלא להתחרות בינם לבין עצמם על תפקיד האירוח, אלא לתת לרב לבחור בעצמו את הבית שבו הוא רוצה להתגורר במשך זמן שהותו במקום. אחד מן הגבירים שיפץ את ביתו לקראת בוא הרב והשקיע לשם כך סכומי כסף גדולים, ומה רבתה שמחתו, כאשר הרב בחר להתארח דווקא בביתו שלו! יום לאחר בואו, נכנס הגביר בלוויית בנו לחדר הרב, כדי לבדוק אם הוא זקוק לדבר מה. לפתע הבחין הבן כי פני אביו מחווירות, אולם לאחר מכן, עולה בדל חיוך על שפתיו – והוא יוצא מן החדר מאושר עוד יותר מאשר נכנס אליו! הוא מהר לחקור את אביו לפרש הדבר, והאב אמר – בניתי בית מפואר ומקושט על מנת שהרב יבחר דווקא בבית הזה, אולם כשנכנסתי לחדר גיליתי שהרב כיסה את כל הרהיטים והפריחים שהיו שם. ברגע הראשון היה אכפת לי מכך, אך לאחר מכן עלה בדעתי, שדווקא ההפך הוא הנכון – אלמלא היה הרב מכסה את כל הקישוטים היה הדבר מוכיח שהוא הגיע אלי, משום שהבית עצמו מצא חן בעיניו, ותמיד קיים חשש, שביום מן הימים ימצא בית יפה יותר – ויעזוב אותי. אמנם כאשר הסתיר את הקישוטים, הוא הוכיח לי שהוא בחר בי – ולא בהם, ואם כן, רבה שמחתי! זהו שאמר שלמה המלך: בניתי לשם ה' בית יפה – אולם הוא החליט לשכן בערפל... וזוהי גופא ההוכחה, שהוא בחר בבית הזה, משום שרצה את מעשיי ולא את קישוטי הבית, ולכן אני יודע שהוא ישכון כאן לעולמים!

הגאון רבי דוד הכהן ליבוביץ זצ"ל מייסד וראש ישיבת רבינו ישראל מאיר הכהן סיפר את המעשה הבא, לפני שהיה לישיבת ראדין בית מדרש משלה, למדו הבחורים בבית המדרש העירוני והתפללו יחד עם בעלי הבתים שבעיר. בזמן התפילות היו עוברים בין המתפללים עם שתי קופות צדקה, אחת עבור בית המדרש ואחת עבור בני הישיבה. הגיעו הבחורים אל החפץ חיים בטענה שהם מתביישים ומרגישים מבוזים, כיון שהעניים שמים רק פרוטות בודדות בקופה למענם. אמר להם החפץ חיים: הרי כולם מתפללים "ותן חלקנו בתורתך", והנה הגבירים יכולים לקבל ולזכות בחלקם בתורה על אף שאינם לומדים, בכך שתומכים הם בישיבה בנדבות גדולות, הרי זה חלקם בתורה, אולם אותם עניים שלא יכולים לתת נדבות גדולות, הרי פרוטות בודדות ביכולתם לתת, היקחו מהם את הזכות הזאת של חלקם בתורה? סיפר ר' אברהם פכטר שליט"א (ראש כולל באלעד), בתקופת נפילה: כלכלית גדולה בארה"ב, כשגבירים רבים איבדו את כל רכושם, קבלתי טלפון ממיאמי. על הקו אחד מן הגבירים, כשבקו לטעון וכאוב הוא אומר לי כי הוא מתכוון להגיע לארץ ישראל ליממה אחת ולקרוא להגרא"ל שטיינמן לדין תורה... הוא טען שקיבל ברכה מהרב שטיינמן לעשירות בזכות תרומתו למען החזקת התורה, והנה עתה הוא נפל למצב קשה מאד, ולכן רוצה לבוא לארץ לידן עם הרב שטיינמן בדין תורה

נלחצתי מכך מאד ונכנסתי להרב שטיינמן וסיפרתי לו דברים כהווייתן. ענה לי הרב: תגיד לו שיבוא, והוא אכן בא. הוא התיישב לפני רבן של ישראל ותינה את טענותיו, כשהרב שטיינמן יושב ומאזין לו לכל מילה ומילה. כשסיים הלה לשפוך את לבו, הרחר הרב שטיינמן מעט, ואז שאלו: האם בעסקך יש לך שותפות ורווחים עם מחללי שבת? ענה לו אותו גביר בחיוב. המשיך הרב שטיינמן לשאול האם יש לך קשר ורווחים מעסקים שעוברים על איסור ריבית? שוב ענה אותו יהודי בחיוב כי אכן יש לו שותפות עם עסקים ריבית. אמר לו הרב שטיינמן, אם כן, תשמח שנכסיד כולם נאבדו, הקב"ה ריחם עליך שלא תעבור איסורי תורה ולא תהנה מממון של חילול שבת, הוא נתן לך הזדמנות, עתה קבל על עצמך לסחור אך ורק בממון כשר ללא איסור וכך תחזור לאיתנך הראשון. סיים הרב פכטר: אותו גביר קיבל על עצמו לסחור בלי חששות של איסורי שבת וריבית וחזר לקדמותו, ועד היום הוא ממשיך להחזיק תורה בממונו.

**התסכול הנורא ביותר בעולם,
הוא להיות רעב
ולא לדעת מה מתחשב לך לאכול.**

**מוכח: ככל שתסחב יותר זברים
הטלפון יצלצל יותר פעמים.**

אדם אחד התמודד למשרת שר בכנסת ונבחר בשמחה רבה. באותו יום, אשתו קנתה קופסא קטנה וביקשה ממנו לא לפתוח אותה. חלפו 20 שנים ארוכות והוא לא הצליח להתאפק ופתח את הקופסא. היו בה 3 ביצים ואלפיים דולר. האשה הסבירה לו, שכל פעם שהוא משקר לציבור, היא מכניסה ביצה אחת לקופסא. הוא התלהב לראות שבמשך 20 שנה, הוא שיקר רק 3 פעמים.

"ומהם האלפיים דולר?" "אה", היא אמרה, "כל פעם שהתקבצו עשר ביצים, מכרתי אותן בדולר"...

שושנת יעקב צהלה ושמחה ושמחה בראותם יחד תכלת מרדכי. – תודו שקראתם את זה במנגינה.

כנראה שהשכן שלנו הוא רב'ה בחיידר. כל שנה לפני פורים הוא שם מדבקה חדשה עם השם שלהם על תיבת הדואר.

קצת מאתנו

"ויברך אתם משה"

בוואלוזין גר יהודי בשם רבי יצחק, שהיה גביר, וגם פרנס הקהילה. לצורך מסחרו הרבה לנדוד בקהילות ישראל, בשובו ממסעות אלו נהג לזכות את זוגתו בתשורה נאה. יום אחד לפני שיצא לדרכו, ביקשה ממנו אשתו הצנועה וחכמת הלב, שבמקום התשורות שהוא נוהג להביא מן הדרך, היא מעדיפה שיקנה לביתו ש"ס שלם. ש"ס שלם באותם ימים היה דבר נדיר ויקר המציאות. שמע רבי יצחק בקול אשתו, ובאחד ממסעותיו הצליח לקנות ש"ס שלם, אמנם לא כולם מאותו דפוס ולא כולם באותו גודל, גם הכריכות היו שונות, אולם היה זה ש"ס שלם. כדי לא להחזיק טובה לעצמם, החליטו רבי יצחק וזוגתו שישאלו את כרכי הש"ס לכל מי שחשקה נפשו בלימוד התורה. עד מהרה התפרסם הדבר בעירם, וכל בן תורה שרצה ללמוד, היה ניגש לביתם ומבקש כרך מן הש"ס בהשאלה, וכשסיים ללמוד, שב במהירות לבית הגביר, ומקבל תמורתו כרך אחר מאלו שהיו מצויים אותה שעה בבית הגביר. הואיל ורבי יצחק לצורך מסחרו נאלץ היה להסתובב מחוץ לבית, מינה את זוגתו החכמה שהיא תהיה מנהלת הספריה, בידה ניתנו מפתחות האוצר והיא היתה ממונה על הרישום של נוטלי הספרים. לימים הגיע לעיר הגה"ק בעל ה"שאגת אריה" זיע"א, הוא התבודד באחד מבתי המדרש בעיר ושקד בהתמדה על לימודו, מדי פעם נכנס לבית הגביר רבי יצחק כדי לקבל אחד מכרכי הש"ס, והיה משיב את הכרך שהיה ברשותו, אשת רבי יצחק חשה שלפניה עומד אדם גדול מגדולי ישראל ממש, על כן הרהיבה עוז בנפשה ואמרה באחת הפעמים שהזדמן לביתה, אל לו לכבוד תורתו להטריח את עצמו לבוא לביתו כל פעם שברצונו להחליף מסכת במסכת, ביטול תורה הוא, אשלח אני אחד ממשרתי בכל בוקר למקום לימודו, והוא יביא למר את הגמרות הנחוצות לו לצורך לימודו. סידור זה נמשך במשך תקופה ארוכה. כשנאלץ לעזוב את העיר ניגש אליה ובירכה, אני מברך אותך שיוולדו לך שני בנים אשר יאירו את עיני ישראל, כיון שאפשרת לי ללמוד מן הש"ס שברשותך. בן אחד, אני מברך יזכה להקהיל קהילות ברבים וילמד את צעירי ישראל את הש"ס, ואילו הבן השני לא יצטרך לש"ס, כי יזכה לדעת את התורה כולה בעל פה. נתקיימה ברכת הצדיק, בנה האחד היה הגה"ק רבי חיים מוולוז'ין זיע"א שנמנה על תלמידי ה"שאגת אריה" כעדותו בהקדמה לנפש החיים, הקים את אם הישיבות היא ישיבת וולוז'ין. ובנה השני הלא הוא הגה"ק רבי זלמל"ה זיע"א, שהתעלה מעל כל בני דורו כמעט, בדיעת התורה כולה בעל פה.

הזדמנות נדירה – בית כנסת חדש זקוק לשולחנות המעוניין לתרום, יפנה: 054-9206061

זכרו הזכויות של הלימוד והתפילות שיערכו על שולחנות אלו יהיו לזכותכם או להבדיל לעילוי נשמת יקירכם!

לבריאות ברכה והצלחה
סמי בן חילוה הי"ו
שמחה בת שרה הי"ו
הם וילדיהם וכל אשר להם.

סעיד אשר בן לאה הי"ו
אורה בת סניורה הי"ו

שיעור בפרשת שבוע

מהרב **שמשון פוקס שליט"א**
כל יום חמישי מיד לאחר מנחה
בביכני"ס **אור אבנר**
רח' משה דיין קרית הסביונים יהוד
מנחה - בשעה 17:25

בית הכנסת "היכל יצחק דוד"
רח' דוד אלעזר 18

תפילות שחרית - 7:00
מנחה וערבית (סמוכות) - 17:30
שיעורי תורה אחרי ערבית

יום א' - הרב **שמשון פוקס שליט"א**
יום ב' - הגאון ר' **אברהם הכהן שליט"א**
יום ג' - הרב **שלום אטלן שליט"א**
יום ד' - הרב **בן יאבו שליט"א**

"עץ חיים היא למחזיקים בה"
לזכות להצלחה ולבריאות איתנה
יצחק שוחט בן סועד ומשפ' הי"ו
אסף מזרחי בן רחל ומשפ' הי"ו
שאל סאלם בן נג' ומשפ' הי"ו
דוד אשר בן איבון ומשפ' הי"ו
דוד חיים בן עליזה ומשפ' הי"ו
טוביה שרבי בן נוימה ומשפ' הי"ו
אופיר דלל בן אורה ומשפ' הי"ו

לימוד אברכים עם תלמידים כל יום שני ורביעי בשעה 20:00
ערבית מאוחרת: יום ב' 20:45 יום ד' 20:45 יום ה' 21:00

בית הכנסת "יעולי בבל"

ר"ש הרב יוסף חיים זצ"ל

תפילות בימי חול: שחרית - 7:30

מנחה - 17:30 ערבית - 18:10

שיעורי תורה אחרי ערבית

יום א' ב' ד' - רב בית הכנסת

הרב **יהונתן הכהן אמדדי שליט"א**

יום ג' - הרב **שמשון פוקס שליט"א**

יום ה' - הרב **נאור דרשני שליט"א**

יום ה' - הרב **רפאל עגיב שליט"א**

בשעה 19:30

תפילות שבת קודש:

שיר השירים - 17:10 מנחה - 17:15

קבלת שבת - 17:35

שחרית - 7:00 מנחה א' - 13:30

מנחה ב' - 17:15 ערבית - 18:15

שיעורי תורה בשבת:

הרב בן יאבו שליט"א - 12:30 וב- 14:10